

SF1625 Envariabelanalys

Föreläsning 17

Lars Filipsson

Institutionen för matematik
KTH

5 oktober

Integraler som Riemannsummor:

Om f är kontinuerlig på $[a, b]$ så vet vi att

$$\int_a^b f(x) dx \approx \sum f(x_j) \Delta x_j$$

där högerledet är en Riemannsumma. Detta är ofta grunden när integraler tillämpas.

Geometriska tillämpningar:

Area, volym, båglängd, ...

Andra tillämpningar:

Massa, tyngdpunkt, tröghetsmoment, arbete, ...

Rotationsvolym.

A. Rotationsvolymen V som genereras när ytan mellan kurvan $y = f(x)$, då $a \leq x \leq b$, och x -axeln roteras ett varv runt x -axeln ges av

$$V = \int_a^b \pi(f(x))^2 dx$$

B. Rotationsvolymen V som genereras när ytan mellan kurvan $y = f(x)$, då $a \leq x \leq b$, och x -axeln roteras ett varv runt y -axeln ges av

$$V = \int_a^b 2\pi x f(x) dx$$

Bevis på tavlan och i boken.

Dagens tentaproblem.

Härled följande formler med hjälp av rotationsvolymsteknik.

A. Volymen V av ett klot med radie r ges av

$$V = \frac{4\pi r^3}{3}$$

B. Volymen V av en kon med basradie r och höjd h ges av

$$V = \frac{\pi r^2 h}{3}$$

Rotationsvolym, ett exempel till.

Själva kupan av ett vinglas har formen som erhålls när kurvan

$$y = 4x^3, \quad 0 \leq x \leq \frac{1}{2},$$

roteras runt y -axeln (enheten på axlarna är dm). Hur mycket rymmer glaset?

Kurvlängd.

Längden av kurvan $y = f(x)$, $a \leq x \leq b$, ges av

$$\int_a^b \sqrt{1 + (f'(x))^2} dx$$

Bevis på tavlan och i boken.

Kurvlängd.

Beräkna längden av kurvan $y = \ln(1 - x^2)$, $0 \leq x \leq 0.5$.

Rotationsarea.

Arean A som genereras när kurvan $y = f(x)$, $a \leq x \leq b$, roteras runt x -axeln ges av

$$A = \int_a^b 2\pi f(x) \sqrt{1 + (f'(x))^2} dx$$

Bevis på tavlan och i boken.

Massa.

En cylindrisk silo med radie 2 meter och höjd 6 meter är fullpackad. Densiteten ρ av innehållet varierar med höjden h enligt formeln

$$\rho(h) = \frac{1}{\sqrt{1 + \frac{h}{2}}} \text{ ton/m}^3.$$

Beräkna massan av innehållet i silon.

Arbete.

För en viss fjäder gäller att kraften som krävs för att trycka ihop fjädern x meter är $F(x) = x/2$ N. Hur stort arbete krävs för att trycka ihop denna fjäder $1/10$ meter?

Hastighet mm.

1. En bil startar och kör längs en väg med en hastighet som vid tiden t timmar ges av $v(t)$ km/h. Hur långt har bilen kört efter 2 timmar?
2. En bil startar och kör längs en 20 km lång väg med en hastighet som vid x körda km ges av $v(x)$ km/h (pga hastighetsbegränsningar mm beror alltså hastigheten på körsträckan). Hur lång tid tar det att köra 20 km?